

nem
robo
udje
ade-
ehe
štva
ato-
šas
ost
kor
t in
cel,
po-
bi
ade-
ska,
čet
pod
lov.
Štu-
gra-
Sta-
pred
po-
eter
ron
Ne-
po-
l in
ko
i ni
ne
ve-
nas
lav-
nam
vaj
aru
vo-
To
daj.
eda
en
ela,
rda
am,
tra,
jimi
mel
udi
tela
nad
de-
čke
kaj
za-
efki
iz
ogla-
ivoj
eno
bro
rhu
zina
e je
vo-
več
t je
leta
še
azi.
jih
ne
elil.
gr.
i.
1 se
jšni
nini.
r li-
ri in
na-
rbe-
(ker
brat
ospa
pa-
alno
naj-
kloš,
stva

zaputila tak lepa mlada žena, je privlekel en „kraksl“ kokoši od Kreftovega Johana. Pezkošava Mica iz Šratovec pa je „ofrala“ eno stopico smetane. Tak zdaj pa še muzikante, pa imajo v farcu gostijo sredi posta. To je te pa — „sveti“ misijon. Na ta način mora vera pešati. Somišljeniki, tak lepo v Radgonskem okraju organizirani, poučujte ljudstvo! Naše ljudstvo ne sme postati nikdar plen črnega klerikalizma!

V Mezgovcih. Dragi „Stajerc“, nisi še v svojih predalih prinesel nič od naše občine Mezgovec. Toraj te prosimo, storji nam to uslugo, da nam pustiš mali prostor, da tudi izve širom svet od naše občine zanimive stvari, kako gospodarijo naši občinski očetje. To so vam pravi klerkalci, seve, da samo takrat, kadar se gre za nikdar napolnjeni žep. Dragi mi, saj so ti znani Brenciči, saj smo že mnogo čitali v svojih listih od njih. Toraj poslušajte svet in strmel boš! Predstojnik je Brencič, svetovalca še za zdaj zamolčimo. To pa moram opomniti, da zdaj so mu potekli dnevi županovanja; ti očki so do gospodarili! Kaj se vborgi smilimo mi tem ljudem, ki se za blagor občine niso brigali. Ceste so zanemarjene, občinska in ubožna blagejna imata sušico; saj tudi mora tako biti, — volk sit pa jagnje celo, to tudi ne more biti; mošnja polna pa za blagor občine kaj storiti, to tudi ne more biti. Imamo ubogo, ki je že bila 2 krat na obračiji pa nima vinara svojega, le to kar so ji usmiljeni ljudje druge občine podarili, zmanj je prosila pri svoji občini. Sedaj mora spet v Ptuzki bolnišnici iskati pomoči. Toraj takšni so naši očetje! Zdaj pa te prosim, dragi „Stajerc“, še za malo prostora in malo potapljenja, da boš zнал, kako se nam godi tu dol. Imeli smo občinske volitve, pa mi imamo samo 2 razreda in sedaj bo moral zapustiti Brencič stolec, ker mora biti tudi temu enkrat konec. To je Brencič zavohal in si študiral, kaj bo zdaj, ker je zvedel, da manjši posestniki nameravajo enkrat prodreti v odbor. Zdaj pa njegove grešne kosti spreleti groza: kaj ako bi smagali in mi račune pogledali ter povabilig ospode iz Gradca in jaz Brencič in celi stari odbor bi imel sitnosti. Tuhtal in tuhtal je prav kunstno! In potem se je čulo govorice: kdor noče z oblubami prav voliti, pa bo moral, če se mu žuga, da bom razmerili občinsko posestvo, drugi ne sme pasti, tretjemu ne gre orat, četrtemu bo vzeto posestvo, ki ga ima v najem itd.; zopet drugemu oblubiti kaj drugega pa tega še zdaj ne povem. Ali mi smo le priborili 2 naša v odbor in 2 namestnika. Imam vam še veliko sporočilo o naših računih in tudi zaradi lova imajo naši očetje mnogo masia na glavi, pa to bo vse še prisko drugikrat na vrsto; le malo se spriznjate z nami!

Dobje pri Planini. Župnik Vurkelt nas pada v „Sov. Gospodarju“ in nas imenuje „lažnivce“, vkljub temu, da govorimo in pišemo o njemu samo golo resnico. Kaj takega bi značajni človek ne storil; da pa to storji župnik Vurkelt, kateri le tuhta, kako bi ljudstvo hujakal, farbal in ciganil, se ni čuditi, saj tudi prigovor pravi: Kakor je človek sam, tako misli tudi o drugih. V omenjenem listu se hvali, da ima že veliko vlog v farški posojilnici in da se je tudi že veliko izposodilo. Mi pa trdimo in tudi dokažemo, da radovoljne vloge prav nobene nimate, dokazemo Vam, da ste v spovednici na svetem mestu ljudi prigovarjali, da naj Vam prinesejete denarja, da ste šolskim otrokom zapovedovali, da naj njih stariši prinesejete Vam denarje, da ste ljudi plavšali, da se bo dobček pri posojilnicu med nede razdelil, in da niste povedali resnice, da po Vaših statutih slučajni dobček pri posojilnici zleže le v Vaš žep in izguba plačajo udje posojilnice. Ali se ne bojite kazni, ker ljudi plavšate in lažete? Hm, hm, greh bi storil kdor bi Vam rekel da ste se lastnoustno izjavili, da ni Vaša dolžnost, da bi šli človeka v smrtni nevarnosti previdit z svetimi sakramenti, če bi Vas bil prej kedaj razrazil. To pa ja ni po izgledu Kriztusa, kateri je še celo molil za svoje sovražnike. V tej zadavi bodovalo še prosili prevzidjenega knezoškoфа za svet in pojasnjenje, ali je mogoče da bi to resnica bila. Župnik Vurkelt pa menda itak pričakuje kakšne podnosnice od prevzidjenega knezoškoфа, da je rekel pri velikonočnem spraševanju: Morebit bojo škof tudi meni kaj rekli, ja pa jes hočem priče imeti. S tega se lahko sodi kaj župnik misli, da hoče priče imeti.

Najhitreje namerava še prevzidjenega knezoškoфа tožiti, ker je ves vnet za tožbo. Ako bi župnik Vurkelt sveti evangelij tako pridno študiral, kakor tožbe, bil bi najimenitejši duhovnik. Občinske volitve bi že morale biti tukaj oktobra 1907 razpisane; pa ker še župnik nima dosti zaslombe, hujška čez vse nevidnega župana „Tomeža“, da volitve ne razpiše. Prigovarjal je že na mnogih mestih, da bi volili po silem kramarju „Tonča“ za župana. To bi mu bilo gotovo najbolj po volji, da bi bil po silem kramar župan, župnik tajnik in blagajnik, kmet pa palico v roke in s trebuhom za kruhom. Ali Vam gosp. župnik še ne zadostuje tistih 3000 kron, katere ste izciganili iz faranov, in ste jih plavšali, da boste kupili kaplana? Zdaj tuhtate še občinske doklade v svoj žep spravljati? Res lepi koraki za duhovnika, kot namestnika božjega. Mislimo in trdimo pa, da z Vaše moke ne bo kruha. Kakor nam le hudo želite, vredni ste vsega našega zaničevanja in preziranja. Pomnite si: Kjer sejetje sovraštvo in prepri, boste želi vihar. Prihodnjič bodovalo še povedali, kako kunstno župnik Vurkelt vbožne podpore razdeluje, torej na svidenie!

Iz Zibike. Dragi „Stajerc“! Nekaj novic ti moramo naznaniti tudi od našega pevskega društva ki so ga naš g. župnik in Alojz Čander ustanovila. Društvo je res močno in veliko. Fantje in dekleta zmirom zdaj imajo šolo, vsaki večer od 6. do 12. ure po noči. Vsaki večer še po poti ponavljajo, da tenor ne pozabijo. Zapojejo: „Kutu kutam, kutu kutam . . .“ Prvikrat so peli na koru v cerkvi v Božiču pri ponočnicah; peli so lastinsko, ker baje slovensko dobro ne znajo. In tudi naš novi organist je krasno orglal, eno je pritisnil, pa je bilo troje tih. Mi možje iz Zibike ne moremo poslušati orglanja pri kaplanovi maši; najbolje da je tih, da lažje mi staro možički molimo. Ali naš g. kaplan so pač en fajn gospod ne nučajo ne moštne ne koruzne birje; živijo ob svojem denarji. Zahvaljujemo našega župnika za g. kaplana, so ponižni dušni pastir. Več povemo drugič!

Več mož iz Zibike.

Zitaravas. Dragi „Stajerc“, dovoli mi tudi malo prostorčka v tvojem cenjenem listu, da ti povem, kaj imam na srcu! Neki človek, o katerem smo pisali svoj čas večkrat in o katerem smo pricakovali, da se vsled naše kritike spremetuje, nagnil se je zopet na hudo. Povsod se vmešava, povsod vtika svoj nos, mesto da bi se brigal za svoja posla. Na primer bi spravil rad posto od Miklavca v Zitaravas, v hišo, kjer bi mogel lahko prevohati, kakih in koliko časnikov, n. pr. „Stajercev“, dobivajo ljudje. Svojemu toplemu prijatelju in somišljeniku, ki je sicer mož „na veter“, pa bi pripomogel do boljšega zasluzka in „kšepta“. Vse politika! Sliši se tudi, da hočejo dvojezični poštni pečat. Menda so čez noč znoreli vsled slabe igre in slabega „kšepta“ pri gledališki predstavi in ne razumejo več nemškega jezika, ne nemškega poštnega imena. Oh ti presneti čudež! Gotovo 30 let smo imeli enojezični pečat, pa zavolj tega še nikdo ni zbolel, še manj pa znored. Kar na enkrat pa zbolejo črnuhi na umu in le dvojezični pečat jih more rešiti norišnici. Ja, ja, povsod ista pesem: Dajte nam dvojezične pečate in napise na straničih, potem nam je gospodarski in duševni napredok gotov! Res zadovoljni in prosti ljudje, pa tudi srečni ljudje, da jim za takе bedarje ne pomanjkuje časa. Seveda, poštenih ljudij denuncirati in med ljudi trostiti nemir, to je pač lshk poklic. Poštenega dela pa taki ljudje itak niso navajeni. Vprašali boste: Kdo pa je voditelj in pokrovitelj takih usodepolnih, velekoristnih in težavnih podjetij? Lahko ga spoznate, če vam navedem besede svetega pisma: „Hütet euch vor den Gezeichten!“

Bajdiše nad Borovljami. Veliko se že pritožuje o slabih cesti, ki vodi iz Borovljani do nas. Resnica je, da zasipajo vedno plazi to pot. A še hujšega se je bat. Cesto so do sedaj popravljali fužinski gospodje. Popravljali so jo za Fužine in tudi za Senške kmete. A v kratkem bode še slabše. Fužine se bojo pustile in preselile v bližne Borovlje, cesto pa potem nihče ne bode popravljali. K večjemu tisti gospodje v Celovcu, ki širokoustno nebeski raj obljuhujejo zapeljanim kmetom, ali

pa morda Senški fajmošter Mažej in občinski šribar. Deželnemu poslanec Kirschner p. d. Razaj se je že dosti potrudil za Sele in preudarjal je tudi da se zida to cesto na deželne stroške. Dosegel bi bil tudi to, kakor že marsikaj za Sele, a nehvaležni in od tujih privandnih hujščakov nahujskani so glasovali Seljeni pridno proti temu vrlemu poslancu in njegovim tovarišem. Saj jim je bil tudi pri zadnjih državnih volitvah orglar ljubši nego njih bližni sosed Seifritz, ker bolj sladko zagodi. Revni kmetje trpijo in se trudijo. Francej godi, farček pa se smeji . . . O sirote, ali vas „dohtar“ še ni dosti „obrojil“! Kako dolgo bode še hodil senške ovčice striči? Tudi s pašo je ravno tisto. Ko bi se držali kmeti v Selah prave poti in se ne dali zapeljati prvaškim oderuhom, ampak poslušali na svoje tovariše in poštene domače kmete, ki so boljše prevideni, bila bi ohranjena še marsikatera stara pravica. Kaj pomaga, ko pišejo ti pravki vso mogoče v svojih listih, ko nam kmetom pomagati nezamorejo? Tudi zdaj tuli neki modrijan v „Korošcu“ o slabih cesti. Zakaj pa jo ne popravi, zakaj pa ne preudari, kdo naj jo popravi, če jo on ne zamore, čeravno je tako tehnično in kuščno izobražen, da je strah. Morda dajo gospodje duhovni od tistih 4 milijonov, ki se jim vsako leto od lauskega naprej dajujo iz naših davkov, malo podpore . . . Kmet trpi, far se masti!

M

„ . . . Slabo stanje kmetijstva čuti vso truplo naroda; celo narodovo truplo boleha, ako postane kmetijstvo bolano; ako je bolezen zelo resna, je narod uničen. Vsako ljudstvo propade, ako propade njegovo kmetijstvo.“

Knez Bismarck l. 1884.

Novice.

Kaplan dr. Korošec, zakaj molčite? Na kmetskem shodu v Mestinju povedal je klerikalni posestnik Stoklaser, da mu je poslane in kaplan dr. Korošec pisal, da „za sedaj na kakšno podporo po toči oškodovanim posestnikom niti misli“. Gospod dr. Korošec, Vaši volilci Vas vprašajo javno, ali je ta izjava Vašega pristaša g. Stoklasera resnica ali ne? Na dan z resnico!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Klerikalno-narodnjaške laži. Na zadnji shod v Mestinju je bil tako znamenit, da mora tudi vsak pošteni nasprotnik to priznati. Zato pa bljuje nasprotno časopisje ogenj in žveplo, da bi zmanjšali pomen tega zborovanja v očeh javnosti. Nasprotniki se držijo gesla: „Le laži, laži kajti nekaj že ostane“ . . . Ali s tem kažejo nasprotniki ljudstvu le svojo lažnivost, svojo podlost. Nesramno naravnost je pisal mariborski „Fhpos“ o shodu v Mestinju. Več kmetov, ki so bili na shodu in so potem čitali „Fhposovo“ poročilo, nam piše sledede: „Zadnji Slov. gospodar“ je prinesel članek „Štajerčevi kmetski shod dr. Korošec. Vaši volilci Vas vprašajo javno, ali je ta izjava Vašega pristaša g. Stoklasera resnica ali ne? Na dan z resnico!“

Tem lažem mož niti sam ni mogel verjeti, zato tudi ni poslal češkarijo „Domovine“ ali „Narodnemu listu“, pač pa „Slov. Gospodarju“, če ta ima dober želodec ter vsako laž dobro prekuha; ti vborgi neumni klerikalci pa vse povzjejo; mi jim želimo dober tek! Kadar hoče kdo kako laž v svet spraviti, naj jo le izroči „Slov. Gospodarju“, ta ima nato patent sv. Liguaria. „Slov. Gospodar“ pa tudi lahko izprevidi, da ga s tem zasramujejo in ob „dobro ime“ spravljajo v kolikor ga ima še pri klerikalcih. Ti slabotneži itak vse podpišejo, kar se jim predloži . . . Tako nam pišejo kmetje! V „Fhposovem“ poročilu je torej 32 laži!!! Zanimivo je pač tudi to, da je „Fhposov“ poročalec hud „narodnjak“. „Pack schlägt sich, Pack verträgt sich“. Kadar se gre proti kmetu, takrat se združijo prvaški klerikalci prav hitro